

[Etusivu](#) > ... > [Kanteen Nostaminen](#) > [Missä Ja Miten?](#) > [Asian Vieminen Tuomioistuimeen](#) > [Czechia](#)

Asian vieminen tuomioistuimeen

Sisällön tuottaja:

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

1 Onko asia välttämättä vietävä tuomioistuimeen vai onko olemassa muita vaihtoehtoja?

Jokaisella on oikeus hakea tuomioistuimelta suojaa oikeudelle, jota on uhattu tai rikottu. Riita kannattaa aina yrittää sovittelalla ensin. Myös vaihtoehtoisia riidanratkaisumenettelyjä voidaan käyttää. Tietyillä yksityisoikeuden aloilla valtio antaa oikeussuhteen osapuolille mahdollisuuden siirtää oikeusriita toisen yksityisen tahon ratkaistavaksi. Tšekin tasavallassa tämä tehdään välimiesmenettelyn kautta, jota säännellään välimiesmenettelyistä ja välimiesoikeuden päätösten täytäntöönpanosta annetulla lailla N:o 216/1994, sellaisena kuin se on muutettuna. Välimiesmenettelyjen lopputulos on välimiesoikeuden päätös. Se sitoo riidan kumpaakin osapuolta, ja se vastaa täytäntöönpanokelpoista tuomiota. Muiden kuin rikosasioiden sovittelua säännellään sovittelusta ja tiettyjen lakien muuttamisesta annetulla lailla N:o 202/2012 (sovittelulaki). Tarkempia tietoja voit lukea kohdasta "Vaihtoehtoinen riidanratkaisu – Tšekin tasavalta".

Vaikka olisit pyytänyt asian käsittelyä oikeudessa, asian luonteen mukaan on mahdollista ehdottaa, että tuomioistuin pyrkisi sovintoratkaisuun (ks. siviiliprosessilain N:o 99/1963, sellaisena kuin se on muutettuna, 67–69 ja 99 §). Hyväksytyllä sovintoratkaisulla on sama vaikutus kuin lopullisella tuomiolla. Se on myös tuomioistuimen päätöksen täytäntöönpanon peruste. Hyväksytty sovinto on lainvoimaisuuden periaatteen mukaisesti este asian käsittelyn jatkamiselle.

2 Onko asian vireillepanolle jokin määräaika?

Määräajat vaihtelevat tapauskohtaisesti. Siksi kannattaa pyytää oikeudellista neuvontaa mahdollisimman aikaisessa vaiheessa. Kanne on nostettava toimivaltaisessa tuomioistuimessa ennen vanhentumisajan umpeutumista (kanne on toimitettava tuomioistuimelle vanhentumisajan kuluessa).

Jos vaatimus vanhentuu lakisääteisen määräajan umpeutumisen vuoksi, velallisen velvoite ei raukea, mutta se heikkenee. Tämä tarkoittaa sitä, ettei velkaa voida vaatia maksettavaksi takaisin, jos velallinen vetoaa vanhentumista koskeviin sääntöihin. Vanhentumista koskevista säännöistä säädetään yleisesti siviililain N:o 89/2012 609–653 pykälässä. Yleinen vanhentumisaika on kolme vuotta, ja se alkaa sinä päivänä, jona oikeutta voitaisiin käyttää ensimmäisen kerran. Yksittäisten erityisvanhentumisaikojen pituus määräytyy kyseisen oikeuden luonteen mukaan.

3 Onko asia vietävä tuomioistuimeen juuri tässä jäsenvaltiossa?

Ks. "[Toimivalta – Tšekin tasavalta](#)".

4 Mihin tuomioistuimeen minun on vietävä asia tässä jäsenvaltiossa, kun otetaan huomioon oma kotipaikkani ja vastapuolen kotipaikka ja muut

kanteeni käsittelypaikkaan vaikuttavat tekijät?

Tuomioistuinten toimivalta määritetään alueellista, asiallista ja funktionaalista (oikeusasteellista) toimivaltaa koskevien sääntöjen perusteella.

Alueellinen toimivalta määrittää yksittäisten samantyyppisten tuomioistuinten toimivallan laajuuden. Sen avulla määritetään, mikä tuomioistuin käsittelee ja ratkaisee asian ensimmäisenä oikeusasteena. Alueellisen toimivallan perussäännöt esitetään siviiliprosessilain N:o 99/1963, sellaisena kuin se on muutettuna, 84–89a pykälissä. On kuitenkin muistettava, että tietyissä tapauksissa alueellista toimivaltaa voidaan säädellä suoraan sovellettavalla EU:n lainsäädännöllä, joka on ensisijainen kansalliseen lainsäädäntöön nähden (ks. tietyt tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta siviili- ja kauppaoikeuden alalla annetun asetuksen (EY) N:o 44/2001 säännökset; asetuksella säädellään paitsi kansainvälistä myös alueellista toimivaltaa). Tšekin tasavallan alueellista toimivaltaa koskevia sääntöjä ei siis aina sovelleta.

Alueellisesti toimivaltainen tuomioistuin on sen osapuolen yleinen tuomioistuin, jota vastaan kanne on nostettu (vastaaja), ellei laissa ole muuta säädetty. Yleinen tuomioistuin on aina piirituomioistuin. Jos alueoikeus on toimivaltainen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimena (ks. kysymys 2.1), alueellinen toimivalta on sillä alueoikeudella, jonka alueella osapuolen yleinen (piiri)tuomioistuin sijaitsee. Jos kanne on nostettu useaa vastaajaa vastaan, alueellinen toimivalta on kenen tahansa vastaajan yleisellä tuomioistuimella.

- Luonnollisen henkilön yleinen tuomioistuin on se piirituomioistuin, jonka toimivalta-alueella hänen asuinpaikkansa sijaitsee, ja jos osapuolella ei ole asuinpaikkaa, se tuomioistuin, jonka toimivalta-alueella hän oleskelee. Asuinpaikalla tarkoitetaan paikkaa, jossa henkilö asuu pysyvästi (tällaisia paikkoja voi olla useampi, jolloin yleisenä tuomioistuimena toimivat kaikki näiden paikkakuntien kyseeseen tulevat tuomioistuimet).
- Liiketoimintaa harjoittavan luonnollisen henkilön yleinen tuomioistuin liiketoimintaan liittyvissä asioissa on se piirituomioistuin, jonka toimivalta-alueella hänen toimipaikkansa sijaitsee (toimipaikka on julkiseen rekisteriin merkitty osoite), ja jos toimipaikkaa ei ole, se piirituomioistuin, jonka toimivalta-alueella hänen asuinpaikkansa sijaitsee, ja jos osapuolella ei ole asuinpaikkaa, se piirituomioistuin, jonka toimivalta-alueella hän oleskelee.
- Oikeushenkilön yleinen tuomioistuin määritetään sen sääntömääräisen kotipaikan mukaan (siviililain N:o 89/2012 136–137 §).
- Maksukyvyyttömyysmenettelyn selvittäjän yleinen tuomioistuin hänen tehtäviensä liittyvien asioiden hoidossa on se piirituomioistuin, jonka toimivalta-alueella hänen sääntömääräinen kotipaikkansa on.
- Seuraavien tahojen yleiseen tuomioistuimeen sovelletaan erityissääntöjä: valtio (se tuomioistuin, jonka toimivalta-alueella tietyn lainsäädännön nojalla toimivaltaisen valtion organisaatioyksikön sääntömääräinen kotipaikka sijaitsee, ja jos alueellisesti toimivaltaista tuomioistuinta ei voida määrittää tällä tavalla, se tuomioistuin, jonka toimivalta-alueella oikeuden hakemiseen johtavat seikat ovat tapahtuneet), kunta (se tuomioistuin, jonka toimivalta-alueella kunta sijaitsee) ja alueellinen itsehallintoyksikkö (se tuomioistuin, jonka toimivalta-alueella yksikön hallintoelinten sääntömääräiset kotipaikat ovat).

Jos vastaajalla, joka on Tšekin tasavallan kansalainen, ei ole yleistä tuomioistuinta tai jos tällä ei ole sitä Tšekin tasavallassa, toimivalta on sillä tuomioistuimella, jonka alueella hänen viimeisin tiedetty asuinpaikkansa Tšekin tasavallassa sijaitsee. Toimivalta varallisuusosoikeudellisissa asioissa, kun henkilöllä ei ole muuta toimivaltaista tuomioistuinta Tšekin tasavallassa, on sillä tuomioistuimella, jonka alueella henkilön omaisuus sijaitsee.

Ulkomaalaista henkilöä vastaan voidaan nostaa kanne (menettelyjen aloittamista koskeva hakemus) myös siinä tuomioistuimessa, jonka alueella Tšekin tasavallassa henkilön yritys tai laitos tai sen organisaatioyksikkö sijaitsee.

Asiallinen toimivalta määrittää, millä erityyppisistä tuomioistuimista on toimivalta käsitellä asia ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimena. Riita-asioita koskevissa menettelyissä tuomioistuinten asiallinen toimivalta on piirituomioistuimella ensimmäisessä oikeusasteessa käsiteltävissä asioissa, ellei laissa nimenomaan säädetä, että asiallinen toimivalta on alueoikeudella tai Tšekin korkeimmalla oikeudella.

Funktionaalisella (oikeusasteellisella) toimivallalla määritetään samojen asioiden käsittelyyn peräkkäin osallistuvien erityyppisten tuomioistuinten toimivallan laajuus tilanteissa, joissa on kyse tavanomaisesta muutoksenhausta ja ylimääräisestä muutoksenhausta (toisin sanoen sillä määritetään, mikä tuomioistuin

päättää tavanomaisesta ja ylimääräisestä muutoksenhausta).

5 Mihin tuomioistuimeen minun on vietävä asia tässä jäsenvaltiossa, kun otetaan huomioon kanteen sisältö ja sen rahamääräinen arvo?

Kuten edellä on jo todettu (ks. vastaus kysymykseen nro 4), tuomioistuinten asiallinen toimivalta siviilioikeudellisissa asioissa on ensimmäisessä oikeusasteessa käsiteltävissä menettelyissä pääasiassa piirituomioistuimilla.

Tähän periaatteeseen on tehty poikkeuksia, joiden perusteella alueoikeudet käsittelevät siviiliprosessilain N:o 99/1963, sellaisena kuin se on muutettuna, 9 pykälän 2 momentin säännöksissä luetellut asiat ja tekevät niistä päätöksen. Tämä koskee enimmäkseen sellaisiin asioihin liittyviä päätöksiä, jotka edellyttävät luonteensa vuoksi tietyntäsoista erikoisasiantuntemusta, ja asioita, jotka ovat asiallisesti ja oikeudellisesti tavallista monimutkaisempia. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimina alueoikeudet tekevät päätökset seuraavista asioista:

1. työnantajan ja työntekijän väliset riidat, jotka koskevat eläkevakuutukseen, sairausvakuutukseen, sosiaaliturkeen sekä aineelliseen tukeen perustuvan etuuden liikamaksuun liittyvää vastavuoroista sovittelua, sekä riidat, jotka koskevat sairausvakuutusetuksien saamisoikeuden perusteella maksetun takautuvan korvauksen vastavuoroista sovittelua
2. lakon tai työsulun laittomuutta koskevat riidat
3. toista valtiota tai diplomaattisia erioikeuksia ja vapauksia nauttavia henkilöitä koskevat riidat, jos ne kuuluvat tšekkiläisten tuomioistuinten toimivaltaan
4. työehtosopimukseen perustuvien velvoitteiden täytäntöönpanoa koskevan välimiehen päätöksen mitätöimistä koskevat riidat
5. tapaukset, jotka koskevat yritysten, yleishyödyllisten yhtiöiden, lahjoitusrahastojen ja lahjarahastojen perustamiseen liittyviä oikeussuhteita, sekä liiketoimintayhtiöiden, niiden kumppaneiden tai jäsenten väliset riidat sekä kumppaneiden ja jäsenten väliset riidat, jotka johtuvat niiden osallisuudesta liiketoimintayhtiöön
6. liiketoimintayhtiöiden, niiden kumppaneiden ja jäsenten sekä sääntömääräisten elinten jäsenten tai selvittäjien väliset riidat, jos riidat koskevat sääntömääräisten elinten jäsenten tehtäviä ja velvollisuuksia tai likvidaatiota
7. tekijänoikeuslakiin liittyvät riidat
8. vilpillisen kilpailun rikkomien tai uhkaamien oikeuksien suojaamista tai lainvastaisia kilpailunrajoituksia koskevat riidat
9. oikeushenkilön nimen ja maineen suojaamista koskevat asiat
10. rahavakuuksia koskevat riidat sekä vekseleitä, velkakirjoja ja sijoitusvälineitä koskevat riidat
11. tavarakauppaan liittyvät riidat
12. omistajayhtiöiden yhtiökokouksiin liittyvät ja niistä johtuvat riidat, lukuun ottamatta riitoja, jotka koskevat omistajayhtiön jäsenten talon ja maa-alueen hallinnasta maksamia maksuja, ja riitoja, jotka koskevat palveluista maksettuja ennakkomaksuja sekä palveluista aiheutuneiden kustannusten jakomenetelmää
13. yritysten ja osuuskuntien muutoksiin liittyvät asiat, mukaan luettuina kaikki korvausmenettelyt erityissäädöksen nojalla
14. yrityksen ostoon tai yrityksen tai sen osan vuokraukseen liittyvät riidat
15. rakennusurakoita koskeviin sopimuksiin liittyvät riidat, kun kyse on kynnysarvon ylittävistä julkisista hankinnoista, mukaan luettuina näiden sopimusten täytäntöönpanon edellyttämät hankinnat
16. lakisääteisiä takauksia koskevat asiat silloin, kun asianmukainen huolellisuus on laiminlyöty;
17. liiketoimintaryhmittymien sääntömuutoksista johtuvat riidat;
18. velkojien saatavien turvaamista koskevat riidat tapauksissa, joissa yrityksen osakepääomaa tai osuuskunnan jäsenosuutta alennetaan.

Tšekin korkeimmalla oikeudella on toimivalta ensimmäisenä ja ainoana oikeusasteena menettelyissä, jotka koskevat avioliittoasioita koskevien ulkomaalaisten tuomioiden tunnustamista (tätä ei kuitenkaan sovelleta, kun tunnustetaan EU:n muissa jäsenvaltioissa tehtyjä tuomioita asioissa, joissa sovelletaan tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta avioliittoa ja vanhempainvastuuta koskevissa asioissa ja asetuksen (EY) N:o 1347/2000 kumoamisesta annettua neuvoston asetusta (EY) N:o 2201/2003), ja asioissa, jotka koskevat vanhemmuuden määrittämistä ja kiistämistä kansainvälisestä yksityisoikeudesta annetun lain N:o 91/2012 51 ja 55 pykälän 1 momentin nojalla.

6 Voinko panna asian vireille itse vai onko minun otettava avuksi oikeudellinen neuvonantaja, esimerkiksi asianajaja?

Sellaista yleistä velvollisuutta, että Tšekin yksityisoikeudellisissa menettelyissä osapuolen pitäisi olla asianajajan edustama, ei ole.

Mahdollisuus haastaa ja tulla haastetuksi oikeuteen

Jokainen voi esiintyä tuomioistuimessa itsenäisesti oikeudenkäyntimenettelyn osapuolena oman oikeustoimikelpoisuutensa mukaisesti (siviiliprosessilain N:o 99/1963, sellaisena kuin se on muutettuna, 20 pykälän 1 momentti). Luonnollinen henkilö on täysin oikeustoimikelpoinen täytettyään laissa määritetyn vähimmäisiän. Laissa määritetty vähimmäisikä on 18 vuotta. Ennen tämän iän saavuttamista laissa määritettyä vähimmäisikää koskeva vaatimus voidaan täyttää, jos oikeustoimikelpoisuus saadaan tuomioistuimen myöntämänä (ks. siviililain N:o 89/2012 37 §) tai avioliiton kautta. Jos oikeudenkäyntimenettelyjen osapuoli ei ole täysin oikeustoimikelpoinen, hänellä voi olla edustaja oikeudenkäynnissä. Lakisääteisen vähimmäisiän täyttänyt henkilö, joka on rajallisesti oikeustoimikelpoinen, ei mahdollisesti voi haastaa ja tulla haastetuksi oikeuteen.

Henkilöä voidaan edustaa lain tai valtion viraston tekemän päätöksen (lakisääteinen edustus) tai valtakirjan perusteella. Henkilön, joka osallistuu oikeudenkäyntimenettelyihin osapuolen edustajana, on esitettävä todiste edustus oikeudesta.

Jos luonnollinen henkilö ei voi toimia itsenäisesti tuomioistuimessa, hänen laillisen huoltajansa tai uskotun miehensä on edustettava häntä (siviiliprosessilain N:o 99/1963, sellaisena kuin se on muutettuna, 22–23 § ja 29a §).

Menettelyjen (oikeustoimikelpoiset) osapuolet voivat myös valtuuttaa valitsemansa henkilön edustamaan heitä valtakirjan nojalla (siviiliprosessilain N:o 99/1963, sellaisena kuin se on muutettuna, 24–28a §).

7 Mihin on käytännössä otettava yhteyttä asian vireillepanoa varten: tuomioistuimen kansliaan, kirjaamoon vai johonkin muuhun hallintoelimeen?

Kanne (menettelyjen aloittamista koskeva hakemus) toimitetaan sille tuomioistuimelle, jolla on asiallinen, alueellinen ja oikeusasteellinen toimivalta. Tšekin tasavallan tuomioistuinten osoitteet ovat [Tšekin oikeusministeriön verkkosivulla osoitteessa](#).

8 Millä kielellä kanne laaditaan? Voiko sen tehdä suullisesti vai onko asia aina esitettävä kirjallisesti? Voiko kanteen toimittaa faksilla tai sähköpostilla?

Kaikilla osapuolilla on tasavertainen asema yksityisoikeudellisissa menettelyissä, ja heillä on oikeus saada asiansa käsiteltyä oikeudessa äidinkielellään (ks. siviiliprosessilain N:o 99/1963, sellaisena kuin se on muutettuna, 18 §). Oikeus tulla kuulluksi äidinkielellä rajoittuu pelkästään suulliseen käsittelyyn tuomioistuimessa eikä koske tuomioistuimen ja osapuolen välistä kirjallista viestintää. Hakemus on siksi tehtävä tšekin kielellä.

Menettelyjen aloittamista koskevan hakemuksen voi tehdä kirjallisena (ks. siviiliprosessilain N:o 99/1963, sellaisena kuin se on muutettuna, 42 §). Kirjallinen kanne toimitetaan paperisena tai sähköisenä julkisen tietoverkon kautta tai faksilla. Jos pääasiaa koskevan kanteen sisältävä hakemus on toimitettu faksilla tai sähköisesti, alkuperäinen asiakirja tai identtisen tekstin kirjallinen versio on toimitettava viimeistään kolmen päivän kuluttua faksilla tai sähköisesti toimittamisesta. Jos kanne on toimitettu sähköisesti ja jos siinä on varmennettu sähköinen allekirjoitus (sähköisistä allekirjoituksista annetun lain N:o 227/2000, sellaisena kuin se on muutettuna, mukaisesti) tai jos se on toimitettu sähköisesti erityissäädöksen mukaisesti (sähköisistä transaktioista, henkilönumeroista ja hyväksytystä asiakirjojen konvertoinnista annetun lain N:o 300/2008 Kok. mukaisesti), alkuperäisiä asiakirjoja ei kuitenkaan tarvitse toimittaa.

Menettelyjen aloittamista koskeva hakemus ja täytäntöönpanomääräystä koskeva pyyntö voidaan tehdä vain suullisesti ja kirjattuna (ks. oikeudellisia erityismenettelyjä koskevan lain N:o 292/2013 14 §) sellaisissa menettelyissä, jotka voidaan aloittaa myös ilman varsinaista hakemusta, tai avioliittolupaa, perheväkivallalta suojautumista ja vanhemmuuden määrittämistä tai kiistämistä koskevissa menettelyissä sekä adoptiomenettelyissä. Jokaisella piirituomioistuimella on velvollisuus kirjata kanne ja toimittaa se viipymättä toimivaltaiselle tuomioistuimelle. Tällä on sama vaikutus kuin jos kanne toimitettaisiin suoraan toimivaltaiselle tuomioistuimelle.

9 Onko kanteen nostamista varten valmiita lomakkeita? Jos ei ole, mitä asiakirjoja tuomioistuimelle on toimitettava?

Kanteen (menettelyn aloittamista koskevan hakemuksen) nostamiselle ei ole varsinaisia lomakkeita. Kanteen (menettelyn aloittamista koskevan hakemuksen) on sisällettävä yleiset tiedot (ks. siviiliprosessilain N:o 99/1963, sellaisena kuin se on muutettuna, 42 pykälän 4 momentti) ja erityistiedot (ks. siviiliprosessilain 79 pykälän 1 momentti).

Yleiset tiedot sisältävät sen tuomioistuimen nimen, jolle kanne on osoitettu, sekä kanteen nostavan henkilön tiedot. Kanteesta on myös käytävä ilmi, mitä asiaa se koskee ja mitä siinä vaaditaan. Lisäksi kanne on allekirjoitettava ja päivättävä.

Erityistietoihin sisältyvät osapuolten sukunimet, etunimet ja osoitteet tai tapauksen mukaan henkilötunnukset tai tunnistenumerot (yrityksen nimi tai oikeushenkilön nimi ja sääntömääräinen kotipaikka, tunnistenumero, maan nimi sekä asianomainen valtion organisaatioyksikkö, joka edustaa oikeudenkäynnissä valtiota); tarvittaessa myös niiden edustajat, kuvaus pääasioista ja kuvaus todisteista, joihin hakija vetoaa. Lisäksi on ilmoitettava selvästi, mitä hakija vaatii.

Jos hakemus ei sisällä tarvittavia tietoja tai jos ne ovat sekavat tai epäselvät, tuomioistuin pyytää osapuolta korjaamaan nämä puutteet tietyn ajan kuluessa. Jos näin ei tapahdu ja menettelyjä ei tämän vuoksi voida jatkaa, tuomioistuin hylkää menettelyjen aloittamista koskevan hakemuksen. Tuomioistuin ei käsittele mitään muitakaan asiakirjoja ennen kuin ne on korjattu tai ennen kuin niitä on täydennetty asianmukaisesti (ks. siviiliprosessilain N:o 99/1963, sellaisena kuin se on muutettuna, 43 §). Hakemus on toimitettava tuomioistuimelle riittävän monena kappaleena, jotta tuomioistuin voi pitää yhden kappaleen ja jotta jokainen osapuoli saa yhden kappaleen tarvittaessa (ks. siviiliprosessilain N:o 99/1963, sellaisena kuin se on muutettuna, 42 pykälän 4 momentti).

10 Onko tuomioistuimelle maksettava jotain? Jos on, missä vaiheessa maksu peritään? Onko asianajajalle maksettava jo kanteen vireillepanosta alkaen?

Tuomioistuinmaksuja peritään Tšekin tasavallan tuomioistuimissa pidetyistä oikeudenkäynneistä, hinnastossa luetelluista toimista sekä tuomioistuimen yksittäisistä toimista ja tuomioistuimen hallinnossa tehdyistä toimista. Näiden maksujen määrät on säädetty tuomioistuinmaksuista annetussa laissa N:o 549/1991 Kok., sellaisena kuin se on muutettuna. Tuomioistuinmaksut ovat joko kiinteämääräisiä tai ne määritetään prosenttiosuutena oikeudessa käsiteltävän asian arvosta.

Monissa (ensisijaisesti riidattomissa) asioissa näitä maksuja ei peritä. Asioihin, joihin sovelletaan ”periaatteellista maksuvapautusta”, lukeutuvat esimerkiksi huoltajuutta, adoptiota, vanhempien ja lasten välisiä elatusapuvelvollisuuksia jne. koskevat tapaukset. Näistä menettelyistä maksuja ei peritä lainkaan.

Hakijat saavat henkilökohtaisen vapautuksen maksuista asioissa, jotka koskevat elatusapumaksujen suuruuden määrittämistä, terveyteen kohdistuneesta vahingosta, työtapaturmista ja ammattitaudeista maksettavia korvauksia jne. Jos hakijalle myönnetään tietyssä menettelyssä vapautus maksuista ja tuomioistuin hyväksyy hakijan vaatimuksen, vastaaja on velvollinen maksamaan maksut.

Tuomioistuin voi myöntää ns. yksilöllisiä maksuvapautuksia, jotka perustuvat menettelyjen osapuolten taloudelliseen ja sosiaaliseen tilanteeseen sekä käsiteltävän asian erityispiirteisiin. Jos hakijalla on erityistarpeita pitkän työttömyyden, vakavan sairauden jne. vuoksi, hän voi hakea tuomioistuimelta täyttä tai osittaista

vapautusta näistä maksuista. Tämä hakemus on mieluiten liitettävä alkuperäiseen kanteeseen. Päättyessään maksuvapautuksesta tuomioistuin ottaa huomioon hakijan koko omaisuuden, taloudellisen ja sosiaalisen tilanteen, tuomioistuinmaksun suuruuden, esitetyn vaatimuksen luonteen jne. Kyse ei kuitenkaan saa olla mielivaltaisesta tai selvästi tuloksettomasta oikeuksien vaatimisesta tai puolustamisesta. Ks. myös kohta ”Oikeusapu – Tšekin tasavalta”.

Maksu on maksettava menettelyjen aloittamista koskevan hakemuksen toimittamisen yhteydessä. Jos maksua ei ole maksettu hakemuksen toimittamisen yhteydessä, tuomioistuin pyytää osapuolta maksamaan maksun ja ohjeistaa tätä, että jos maksua ei makseta annetussa määräajassa, menettelyt päätetään.

11 Voinko saada oikeusapua?

Ks. kohta ”Oikeusapu – Tšekin tasavalta”.

12 Mistä lähtien asian katsotaan olevan vireillä? Antavatko viranomaiset palautetta siitä, onko asia on pantu vireille asianmukaisella tavalla vai ei?

Oikeudenkäyntimenettely alkaa sinä päivänä, kun hakemus toimitetaan tuomioistuimelle (ks. siviiliprosessilain N:o 99/1963, sellaisena kuin se on muutettuna, 82 §) tai kun tuomioistuin antaa päätöksen menettelyn aloittamisesta ilman hakemusta (ks. erityisoikeudenkäyntimenettelyistä annetun lain N:o 292/2013, sellaisena kuin se on muutettuna, 13 pykälän 2 momentti). Menettelyt siis alkavat siitä, kun kanne (menettelyjen aloittamista koskeva hakemus) toimitetaan tuomioistuimelle, eikä tuomioistuin erikseen vahvista, että menettelyt on aloitettu. Jos osapuoli tuo kanteen (menettelyjen aloittamista koskevan hakemuksen) henkilökohtaisesti tuomioistuimen kirjaamoon, se voidaan vahvistaa antamalla osapuolelle jäljennös leimatusta kanteesta.

Jos hakemuksessa on puutteita (jos se ei sisällä vaadittuja tietoja tai jos se on epäselvä tai sekava), tuomioistuin pyytää osapuolta korjaamaan ne. Jos näitä puutteita ei korjata tuomioistuimen antamassa määräajassa, jolloin menettelyjä ei voida jatkaa tämän vuoksi, tuomioistuin hylkää menettelyjen aloittamista koskevan hakemuksen ja päättää menettelyt.

13 Onko mahdollista saada tarkempaa tietoa menettelyn etenemisen aikataulusta (esim. siitä, koska on saavuttava asian käsittelyyn)?

Heti kun menettelyt on aloitettu, tuomioistuin ryhtyy toimiin ilman lisähakemuksia. Näin varmistetaan, että asia käsitellään ja että siitä päätetään mahdollisimman nopeasti (ks. siviiliprosessilain N:o 99/1963, sellaisena kuin se on muutettuna, 100 pykälän 1 momentti). Tuomioistuimella on velvollisuus toimittaa kanne (menettelyjen aloittamista koskeva hakemus) muille osapuolille henkilökohtaisesti (ks. siviiliprosessilain 79 pykälän 3 momentti). Menettelyjen aikana tuomioistuin kertoo osapuolille, mitä erilaisia oikeuksia ja velvollisuuksia näillä on. Jos jokin tietty menettelytoimi on toteutettava, tuomioistuin asettaa määräajan, johon mennessä se on tehtävä.

Osapuolilla ja heidän edustajillaan on oikeus tutustua tuomioistuimen asiakirjoihin lukuun ottamatta tietoja äänestystuloksista, ja saada niistä otteita ja jäljennöksiä. Tuomari voi antaa luvan tutustua asiakirjoihin ja saada niistä otteita ja jäljennöksiä kenelle tahansa, jolla on perusteltu intressi tai päteviä syitä tutustua niihin, ellei asiakirjojen sisältöä ole määrätty pidettäväksi salassa lain nojalla (ks. siviiliprosessilain N:o 99/1963, sellaisena kuin se on muutettuna, 44 §).

 Päivitetty viimeksi: 27/09/2021

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät Euroopan oikeudellisen verkoston kansalliset yhteysviranomaiset. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Komissio tai Euroopan oikeudellinen verkosto eivät ole vastuussa tiedoista, joita esitetään tai joihin viitataan tällä sivustolla. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.